

BLOFIZETÉSI ARAK:

Égész évre.....	24	kor. (12 frt)
Félévre	12	" (6 ")
Negyedévre	6	" (3 ")
Égy óra.....	2	" (1 ")
Égyes szám	8	fillér (4 kr.)
Vidékre	10	fillér (5 kr.)

Megjelenik minden nap
korán reggel.

Unnep és vasárnap után is.

Kolozsvár, 1906.

Három „junktum”.

Írta: Dr. Kmetty Károly.

Az „átmeneti” kormány programjában és az „átmeneti” országgyűlés elé tűzött feladatok között foglaltatik tudvalevőleg az alkotmányosságának „jövőre kiható biztosítása” is.

A miniszterelnök nem részletezte ugyan április 11-én tartott beköszöntő programbeszédében az eszközöket és módokat, melyek által a kormány ezen célt elérhetni véli, de nem szenvedhet kétséget, hogy ez a kijelentés helyezett biztosítás legfőképp az alkotmánybiztosítókat képezi — s a válság folyamán sérelmet szenvedett — közjogi alapelveknek és tételeknek hiteles, vagyis törvényhozási magyarázata által fog történni.

Már Tisza István, de különösen az alkotmányellenes Fejérvári miniszterium miniszterei, kik között leginkább Kristóffy és Lányi vitézkedtek, számos közjogi alaptétel és alaptörvény értelmét úgy elferdítették, azoknak ő felsége által is oly értelmezést adtak, amely által azoknak alkotmánybiztosító ereje lényegesen megfosztatkozott.

Tökéletesen igaz ugyan, hogy gonosz félremagyarázások nem szűntek meg és „de jure” nem is gyengíthetik a törvények és országos szokások erejét, még akkor sem, hogyha a legmagasabb rendű közhatalmaktól erednek, azoktól helyeseltetnek s illetőleg esetenként alkalmazásba is vétetnek, mindazonáltal kétségtelen, hogy ilyen praktikus alkalmazásba vett törvényki-forgatások, ha alkalmas módon nem reparálódnak, a helyes alkotmányjogi értelmet elhomályosíthatják, a közfelfogást veszedelmes módon megzavarhatják, a tiszta jogi álláspontok iránt kételyeket támaszthatnak.

Különösen, ha nem nyújtatik alkalom arra, hogy az alaptörvények lényegét tudatosan mellőző és eltágító miniszterek a jogi felelősségrevonás után bünhődjenek s a büntető ítélet megelégelje az elkövetett bűntudatát, „magyarazat” köpenye alá bújtatott törvénysértéseiket, alig van más módja a kijátszott alaptételek in integrum restituciójának, mint azok értelmének hiteles magyarázata.

Megtagadta a Fejérvári-kormány, hogy a parlamentáris kor-

mányzat törvénybeli követelmény ez országban, megtagadta az országgyűlés feloszlását és elnapolására vonatkozó fennálló törvényes korlátozást és tilalmat, megtagadta a miniszteri felelősség lényegét, törvényre történt hamis hivatkozással a királyi és kormánybiztosi intézményeket fennállónak nyilvánította és életbeléptette, a törvényhatósági autonómiát hallatlan vakmerőséggel megsemmisítette; az adó- és ujoncmegszavazási jog világos jogi természetét elhomályosította, sőt a szükségrendelet mivoltát is teljesen meghamisítván, tisztán önkényuralmi rendeleteket szükségrendeleteknek keresztelt el stb. Az egybegyűlő országgyűlés nem oszlatott el megnyugvással addig, míg világos kinyilatkoztatásokat nem írtat törvénybe ezen nagy alkotmányjogi kérdések valódi lényege és ereje iránt. A doktrínára és az alkotmányos uralom idején lassan bizonyára visszatérő helyes közfelfogásra ezt a fontos művet nem bízhatjuk.

Arra nézve pedig, hogy ezen országgyűlés mely időszakban történjenek meg a szóban levő s elengedhetetlenül szükségesnek látszó hiteles magyarázatok, azt felelhetjük: minél előbb, anélkül jobb.

Különösen három nagyfontosságú kérdésben gyors alkalom kínálkozik arra, hogy a törvényhozás megtegye magyarázó kijelentéseit, így nevezetesen az ex-lexbeli önkéntes adófizetés és beszédés, a meg nem ajánlott önkéntesek ujoncozása és a be nem cikkelyezett kereskedelmi szerződések jogereje tekintetében.

Tudvalevő ugyanis, hogy az új országgyűlés sűrűn elintézendő legelső feladatai lesznek: a költségvetési, illetőleg legalább az indeminációs törvényjavaslatnak, azután az 1905. és 1906. évre eső ujoncjutaléki törvényjavaslatnak megszavazása és a nyers hatalommal foganatba vett nemzetközi vám- és kereskedelmi szerződések becikkelyezése. Midőn ezekre kerül a sor, adjuk módját a kormány, illetőleg az országgyűlés, hogy az illető törvényjavaslatokba magukba iktasson be autentikus magyarázatot képező kijelentéseket s mondja ki:

először azt, hogy a költségvetésnek megtagadása esetén, illetőleg ha az országgyűlés a költségvetés megtagadására irányuló határozat meghozatalában jogellenesen aka-

dályoztatik, az állampolgárok a „fennálló” jog értelmében önkényesen megfizethetnek közadókat és állami közadók természetével bíró járulékokat és sem állami, sem önkormányzati hatóságok és hivatalok ily adókat önkényesen megajánlás ürügye alatt sem szedhetnek; másodsor, hogy törvényes jogunk értelmében addig, míg az ujoncjutalék megállapítása és az évi ujoncjutalék országgyűlésileg megajánlva nincsen, sem katonai hatóság nem jogosult arra, hogy akár kényszerrel, akár önkéntes jelentkezés és ajánkozás mellett, magyar honosokat besorozzon és hogy ily időben a hiányzó ujoncok a tartalék benntartása vagy a póttartalék behívása által nem pótolhatók;

harmadsor, hogy a törvénybe nem cikkelyezett nemzetközi szerződések, ha azok megkötése nem utközik is fennálló törvény tilalmába, jogi erővel és jogi hatállyal nem bírnak, azoknak foganatbavételénél a magyar állam hatóságai, hivatalai (intézetei) közre nem működhetnek, azokból a magyar honosokra sem jogok, sem köteleksek nem származhatnak.

Ezt a hármas junctumot minden nehézség nélkül keresztülvihetőnek véljük s azt hisszük, hogy ellene bármely scrupulus jogosulatlan s csakis a magyar, alkotmányosság erejétől való félelemből származhatnék.

== Fölmentett kivándorlási biztosi. Fölmentésen jelentik, hogy Boross Samut, a volt haladópárti titkárt, akit szolgálati elismerésül Kristóffy nevezett ki miniszteri titkári ranggal kivándorlási felügyelővé, ma gróf Andrássy Gyula belügyminiszter fölmentette állásától.

== Képtelen hír. Azt írja az „El-lenék” tegnapi távirati rovatában, hogy báró Bánffy Dezső lesz a főrendiház elnöke. Ez a hír képtelen sületlenség. Történetnek ugyan a politikában esodák, de hogy báró Bánffy Dezső főrendiházi elnök lehessen az még sem történhetik meg. Ez a méltóság ugyanis elsősorban politikai megbízhatóságot kíván. S éppen ez van meg legkevésbé báró Bánffyban. Minden meg lehet benne: csak ez az egy nincs. S éppen ezért a mostani alakulásoknál semmi fele vezető szerep nem juthat Bánffynak, aki legutóbb is a legmegbizhatatlanabb politikuskunk mutatóközt.

— Ha az alispán ur megy, mink sem maradhatunk!

— Azonban csak a parádéból engedett valamelyest és egy két lépéssel jött közelebb — mert egyébként most is ott van naphosszat a vén ház tövében.

A külső oszlopoknak dülvé, pipázgat és — vár.

Megszólított az öreget.

— Ebből volnánk öreg Pál?

Rám néz, mosolyog, legyint egyet a kezével: — voltunk már így a minapában!

— Mikor?

— A hatvanas években.

— Ugy?!

— Ebadta németje, akkor is fölhumta a lábára s sarkantyus csizmát, de le is vetette hamarosan.

— ...?

— Mert szűk volt neki bokában! Most se állja ki sokáig a lakodalmat!

— Hát a vármegyeházára ki vigyáz most? — kérdeztem hirtelen.

Azt gondoltam, kijön a sofőrrel az öreg Pál.

— Nem a!

— Ezek a gyerekek ni! — felelte csöndesen — és rámutatott a kakastollas esendőrökre.

Valami mondhatatlan, kifejezhetetlen kicsinylés volt a szavában is, a szeme pillantásában is.

Az öreg oroszán nézhet így le, az apró macskakölykekre!

Persze, mikor azok szabadon játszadoznak, ő kelme pedig belül van a vasrácsan!

A póttartalékos.

Bizony megsajnáltaam tegnap szegény Sás Gyurit. Miért is jött én hozzá taná-

— Hát meddig marad kend itthon? — kérdezte reménykedve az asszony.

— Négy hétig babám, négy keresek hétig, míg a hajót megföldözök!

No, erre a szóra, csakugyan leszakadt az égből, a piros paradicsom.

Boldogságos Isten! Négy hét! Ennyi ideig még sohasem voltak együtt, amióta összekérültek.

— Örül-e — kérdezte Gyuri a feleségétől.

— Örülök — mondta szeliden az asszony.

— No, én se cserélnék a császárral sem! Imhol azonban a császár szótól észbe jutott valami az asszonynak.

— Levele jött kendnek!

— Nekem! — szölt Gyuri nagyot esodálkozva. Ki írhatta neki levelet ezen a gömbölyű világon? Ha csak az ángyi nem? Azaz ő sem, mert régen elföldelték szegényt, hogy nyugtassa az Isten!

Azon közben az asszony csak levette a levelet a tűkór mögül.

— Nem levél ez, hallod-e, hanem paksméta, — mondta Gyuri gyanakodva.

Mert az — írás — igen nagy volt. Mikor kibontotta, sárga cédula hullott ki belőle, sárga papír, fekete betűkkel.

A szövegének is fele német volt, hanem azért Sas Gyuri mégis megértette. Le is esett egyszerűbe szívéből a boldogság koronája.

Katonai behívó volt.

Igy került Sas Gyuri hozzám — tanács kísértés.

— El kell-e mennem, uram? — kérdezte elborulva.

— El kell menni, Gyuri!

Mert a törvény mondja, ugy-e?

— Nem, a törvény nem mondja, sőt inkább tiltja.

— Es mégis?

— Mégis!

Az iparosok szervezkedő gyűlése.

Mozgalom az egyöntetű ellenállásra.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, május 11.

A kolozsvári iparosság kebelében nagymérvű mozgalom indult meg abból a célból, hogy a munkásság jogtalan követeléseivel, sztrájkjaival, bojkottjaival szemben egy az egyöntetű szervezkedésben álló véd-bástyával mentse meg saját erkölcsi és anyagi javaik lazulásnak indult existenciáját. Amint a munkásság követelése a hatalmi jogok elérésére irányul, éppen úgy az iparosság is nem annyira a jogos követelésekkel szemben, hanem a saját egyéni jogainak és követeléseinek megtartására törekszik.

A hatalmas mozgalom élén, amely az egész ország összes vállalkozóit kisebb és nagyobb mestereit akarja tömöríteni, egybeolvasztani, Akkeszmann Albert ipartestületi elnök áll, aki megfeszített munkával igyekszik az iparos érdekekre és az iparhatóság jövődó életére nézve nagyfontosságú tömörülést a lehető legrövidebb idő alatt keresztül vinni, megvalósítani. A cél melyet a mozgalom elére tűzött és amelyet az iparosok előtt elterjesztettek az: hogy a munkás és munkaadó között a régi jó viszonyt helyre állítsa és pedig úgy, hogy azzal mindkét félnek igazságos követeléseit érvényesüljenek, hogy a társadalmi rend egy vállvetett munkásságban, kölcsönös egyetértésben álljon helyre törvényes formák keretében.

Az iparosság és a szervezetében erős harcdezt munkásság a jelenben egyenlőtlen fegyverekkel állanak szemben, amely míg az egyik felet tulpapasokra, a fölülke-rekedésre ösztönzi erje tudatában, addig a másikat elcsüggeszti: és éppen ennek a társadalmi rendbontó áldatlan állapotnak megszüntetésére irányulna a kölcsönös egyesülés és a szerződéses viszony életbeléptetése, amely megkötését a sztrájk-nak, de különösen az amerikai sztrájk-nak s ezáltal tenet nyitna a magyar ipar fejlődésének.

E célból gyűjtötték össze tegnap délután a helyi építő iparosokat az ipartestület helyiségében délután fél 3 órakor. A gyűlésen Geng Ákos adott elő. Az építő ipar összes szakmájából gyűltek össze a kisebb iparosok szép számmal. A gyűlés esti fél 7 óráig tartó értekezlet után kimondotta a következőket:

Fölkéri a kolozsvári ipartestületet, hogy mint vezető közeg a legrövidebb idő alatt járjon közbe, illetve szólítsa föl az összes magyarországi iparos egyleteket és ipartestületeket, hogy zászolják alá tömörüljenek és ha valahol a városban csak egy mesternél is a munkások az ottani iparosság által határozottalag jogtalannak nyilvánított sztrájkját szüntetik be a munkát, úgy az egész ország területén levő és a szervezethez tartozó összes munkaadók mondják ki a munkázatlalt. És pedig mindaddig míg a béke helyre áll. Ezzel — mint a határozat mondja — a munkásság központi vezetőségének nagy mérvű sztrájk agitációját akarjuk mérsékelni és érvényt szerezni az ipartörvény azon minduntalan

SZERKESZTŐSEG

és

KIADÓHIVATAL

Deák Ferenc-utca 12 szám.

Telefon: 204 sz.

HIRDETÉSEK DIJA:

Négyszög ccentiméterenként 8 fillér.

Parosok és kereskedők kedvezményben részesülne

Nyilttér megállapodás szerint.

Szombat, május 12.

kijátszott paragrafusának, hogy a sztrájkot megelőzőleg kötelesek a munkások követeléseiket a munkaadókkal közölni s azt kölcsönös megegyezés tárgyává tenni.

Ezen egységes tömörüléshez az összes jelenlevő egyhangú határozattal járultak hozzá.

Kimondták továbbá, hogy a munkások jogi bérfelemelési követeléseit elől elzárkózni nem fognak, de ezzel szemben garanciaképen kérik, hogy kölcsönös megegyezéssel minden munkásra kötelező bizonyos napi munkaegység állapítsassék meg ép úgy, mint a nyomdászoknál, a hol minden munkás köteles naponta bizonyos megszabott számú sort kiszedni.

Ezzel szemben az egységen felül dolgozott munka szintén megszabott árakkal lenne fizetendő.

Számtalan hatalmi kérdés megvitatása után a saját existenciájuk megvédésére kimondták, hogy a bojkott jogtalan ki-ondását is az általános munkázatlaltal fogják megakadályozni. A határozatokat az ipartestületek útján szétküldik az ország összes építő iparosaihoz. A napokban megtartandó közgyűlésen fogják a most meg nem jelent helyi iparosok a gyűlés határozatait alá írni.

Az E. K. E. elnökségéről.

Kolozsvár, május 11.

A „Kolozsvári Friss Újság”-ban valaki a nemzeti ellenzékből, jobb ügyhöz méltó igyekezettel puhított kommentárokat fűz ahhoz a mozgalomhoz, amelynek célja az EKE-t Feilitzsch Arthur br. tól megszabadítani. A cikkirő kijelenti, hogy az izléstelenségekhez semmi köze, s ha a fogalmakkal való frivol dobálózás nem izléstelenség: akkor igazsá is lehet. Ugy hiszszük azonban, hogy a ki a társadalomtól jövő morális ítéletben csak politikát keres s az EKE tagság és elnökség előtt csak magánélet kérdése, annak bárki is hiába kísérti felnyitni a szemeit, mert az nem akar látni.

A Feilitzsch br. ur magánéletéhez senki sem nyúl. Politikailag is halottnak tekintjük. A hiba ott van, hogy a mint látszik, ő még szerepelni akar s a hajdan közbizalomból elfoglalt elnöki állását akkor sem hagyta oda, mikor a bizalomra merőben méltatlan lett. Ha ő sem akarja látni, hogy mint gondolkodnak róla: akkor tudomására kell ezt hozni neki. Erre az alapszabályok a rendkívüli közgyűlés útján nyújtanak az EKE tagjainak legegyszerűbb módot.

Végre is mindenkinek joga van nyilvánítni, hogy kit minek tart, kiből bizik s akar-e Feilitzsch Arthur br. elnöksége alatt működni? Oda pedig vakmerőség szükséges, hogy valaki egy 3000nyi intelligens emberből álló egyesület bözbizalmára ma éppen Feilitzsch Arthur br. urat tartsa méltónak.

Az EKE nem oly szegény kifogástalan emberekkel, hogy reá szorulna.

A baráti vagy a testvéri jóakarattal beszelhet az ő értékes kulturális szolgálatairól. De az éremnek két oldala van s a miben az EKE tett valamit, az tán még sem épen a Feilitzsch Arthur br. ur kizárólagos érdeme. Sőt ha nézzük a multat, azt látjuk, hogy a br. ur az EKE-nek sok-

A hit volt az, a mi kidőlt.

A törvényekbe vetett: erős hit!

A két — szürke.

— Huzd rá — mondja az öreg révész és a komp eleje neki vág a Tiszának. Könnyen libben az edény, mert félig üres. Az utas megereszti a terhelést és fardat álmos fejt ráhajítja a lóva nyakára.

Az okos állat meg se moccan. Hadd szundikáljon a gazda, ráfer a pihenés.

A ló kantárjába piros szögfü van tűzve, a gazdája süvege mellé is.

— Egyforma a virág, egy kéz szakított.

Az öreg révész észreveszi, mosolyogva kérdezi:

— Megint a szép asszonynál éjszaka-káztunk?

— Ott.

— Legjobb a lopott csók, mi?

Erre nem adódik felelet.

Az öreg kezdi újra.

— Nem félsz, hogy egyszer ott lopp-nek?...

— Ki?

— A szép menyecske ura.

— Vigyáz a lovam. Ugy-e Ráró... és a legény megveregette a paripa nyakát.

Ráró mintha értené a szót, felvagdossa a fejét és nyihant egyet.

Bizony nevetés az, teli jó kedvvel, hamissággal.

— Szíve van ennek — mondja kevélyen a legény.

— Nono!

— Nincs ilyen szürke több a világon!

— De van — Veti oda dacosan a szót az öreg révész — az én szürkém többet ér.

TÁRCA.

Vadrózsák.

(Költemények prózában.)

Írta: Rátkay László.

Az öreg hajdu.

Lehet, hogy van vezetéke neve is, ám-bár tudja Isten!

Én csak — öreg Pálnak — ismerem, én is, az egész vármegye is.

Mert tudni való dolog, hogy Pál ur, a vármegye hajduja.

Hogy mióta?

Régóta, igen rég óta, szörnyűségesen rég óta.

Ugy fordul, még szent István urunk adta kezébe a kardot meg a tarsolyát — mondán: vigyázzon kend Pálom az egyik vármegyémre!

Pedig úgy formára, nem látszik meg ő kegyelmén az idő rőpte.

Piros, mint a búza, kerek mint a makk. Csak a sörte haja deresedik itt-ott, a hol éppen jól esik neki.

Mindég ott volt, az öreg megyeháza bolthajtásos kapuja alatt, vagy kardosan büszkén, mint a jegenye, vagy ülve a lócán, mint a tulipán bokor.

— Azt hittük, innen fog kiballagni az utolsó ítélet mondásra, ha úgy esik, hogy akkor éppen nem lesz — soros.

— És lám — hajh — no bolond idők — Pál ur is kívül került a Mohamed nagy épületből.

kal többet köszönhet mint az neki. Ismeretes, hogy öt bizonyos körülményeken kívül, épen az EKE elnöksége emelte ki az ismeretlenség homályából. Ő aztán a Fortuna szekerén okosan ült. Az ő elnökségével kezdett a turisztaság mint hátrább szorult és e helyett a mutatószab közgazdasági irányzat nyomult előre. Ez ugyan az EKE-nek nem sok gyümölcsöt termelt, de megismertette a br. ur nevét, s az EKE létra lett, a melyen a br. ur mind magasabbra kapaszkodhatott.

Az alapszabályok előbb kevés bázist adtak erre a tevékenységre. 1902-ben az évi közgyűlés azokat is rovideleván, a kisjátékoknak azok sem nem állottak útjában többé. Végre 1904-ben egy turista értekezlet összehívása s irányítása figyelmeztette a br. urat arra, hogy az EKE turisztasággal is foglalkozzék.

Azonban nem ezekről van most szó! Abban mind egyetértünk, hogy az EKE hasznos kultúregylet. Az EKE érdekeit azonban nem vagyunk hajlandók a Feilitzsch br. urával egynek tekinteni. Az EKE elnöksége nem kirándulmányozás, hanem magyar kulturális vezérhely és közbizalmi állás. Ilyen pozíciót pedig nem tölthet be olyan ember, a kit idegen létére a magyarság a szívéhez ölelt, kenyeret adott neki, bizalmával ajándékozott neki, bizalmával ajándékozott meg, s mindezekre az volt a hálája, hogy néhány ezer korona fizetésért és nyugdíjért oda állott a nemzet törekvései ellen küzdeni.

Senki sem kívánhatja, hogy ezt a ténnyé a polgári erények közé sorozzuk, s ne csodálkozzék senki, ha ezekért Feilitzsch br. ur elnökségét valaki magára nézve lealázonak és összeállt hetet'ennek tekinti. Egészen mellékes, hogy a tettét politikai működésének követte el. Az, a mi itt az ítéletet kihívja, nem csak politikai, hanem erkölcsi motívum.

A magyarság rovására üzött vakmerő játékot, ezt a hazzár vállalkozást példásan meg kell büntíteni.

Az EKE elnöksége nem Feilitzsch ur magán ügye. Jól tudja ezt a K. F. U. ciklírja is. Ha már Schakspereart forgatja: tanulhatott volna többet és jobbat is tőle annál a „ravasz mondánál“, a melyben mogorórá vasszőcskét suhogtat. A magyar közmondás szerint a vesszőcskét két vége van... Tegye el a vesszőjét a könyörületesség szamaritánus érzékeny, de hamis hangjaival együtt akkorra, mikor az ellenségeink nem sétálhatnak közöttünk.

UJDONSÁGOK.

szálka!

Kolozsvár, máj. 11.

Kimondhatatlanul lágy, kedves poézis öle körül most, amikor elbúcsúzom az öltözött a deszkáktól örökre, visszavonhatatlanul, ahonnan először néztem bele a művészet vakított napjába. Öntudatlanul, gyereklelekkel léptem rá ezekre a deszkákra, amelyek kis szabták és eldöntötték egész jövőendő sorsomat. Gyanúlanul néztem a szemébe mindannak a rossznak, amely minden nyilvános pályát megkérlelt. Magas társadalmi körből pottyantam az izzó világba. Azért használok e furcsa szócsejt, mert a gyorsaságra a tényeknek, ez felel meg leginkább. Ditróiának hálá, hogy megőrtém. Ő lett figyelmes Pauli tanár énekórán az énekeskönyv, a tizedik, a copfos kis leányra, aki magában 10 Miatyánkat is elmondott, nehogy valaki előtt cernahangján énekelni kelljen. Mikor pedig a rettenetes Már átható tekintet, minden visszahúzó-

— Melyik, hol?
— Hát a melyiknek a hátán vagyunk most. A Tisza!

— Ugy... aztán mit tud? — kérdi fitymálva a legény.

— Mit-e... mondja dacosan az öreg révész — hát majd elmondok.

Efféle surján legényem voltam én is, ötven és egyhárom év előtt. Egy reggelén — tudod már akkor levaszták a rétet Világosnál — jön ám két lerongyolódott honvéd gyerek. Mondták szegények, hogy sürgős az utjuk. Bujdosnak. Persze azon nyomban átröppentettük őket.

Mire visszajöttünk, teli volt a part német lovasokkal. Sokan voltak, mint a darázs.

Parancsolják, hogy elő a nagy komppal. Na, gondoltam, vége a két bujdosónak. Csak a Tisza segíthetne rajtuk ha megértene az edény, ha volna lelke...

— Hát volt-e?

— Volt, még megsem indultunk, már alszék kezdte billegetni a habokat.

Honnan vette a szelet, tudja a teremő jó Isten. Amikor neki vágunk a víznek, már állt a lakodalm. Bokázott a hullám. A lovak megbokrosodtak, agaskodtak, bukácsolt az edény, mint a dióhéjja.

— Visza, vissza... ordította a német!

Nem is mehetett azon napon át a haragos vizen teremtett lélek!

— Ugy-e, hogy az én szürkémnek is van szíve, még pedig magyar szíve? kérdezte büszkén az öreg révész és nagyot kanyarított a vízben az evező lapáttal.

A legény nem szólt semmit, csak kivette a szegfűt a szürke kántárjából és beledobta a habok közé.

A másik — szürke — pedig mintha csak megértette volna, himbálva játszott a virággal.

Meg-megrázza a fehér sörényét!

dása dacára, folytonosan magán érezte, olyan szívdobogás vett rajta erőt, mint mikor a kigyóval kerül szemközt a kis madár.

— Hát a kisasszony nem készül szinpadra?

— Hát még mi nem? — mondtam felháborodva. Nekem azt sohase enged nek meg

— Na pedig, jól állna egy Jucika szoknya.

Igy szólt hozzám Ditrói és többet nem menekülhettem a szemé elől, amely a művészi hajlamot nagyszerű érzékekkel találja fel és hozza felszínre.

Szó, szót, tett, tettet követelt. Otthon megkezdődtek a véres családi témák és Klári két hónap múlva fellépett a „Tiszt urak a zárdában“ Louise szerepében. És nem buktunk meg, dacára annak, hogy az én jó Anyám remegő lélekkel imádkozott a bukásért. Hogy aztán milyen gyönyörű emberszeretettel vezettek Ditróiék egy virág-lettű gyereket bele a szinpad misztériumába, azt le nem írhatom. Talán annak köszönhetem azt a sok rózsát, amelylyel beburkoltam e pálya sarat. Jók voltak hozzám és jó volt a közönség, amely kiváló ízléssel, megadta nekem a szinpad alapnevelést. Ugy bántak velem, mint a szeretett gyerekekkel. Telehitték az utamat virággal, az álmodat muzsikával. Reszkető, halottfény hóféhér virágokat csókol az ablakomban és én álmodtam a magam gyönyörű álmát, művészetről, dicsőségről, az édes Anyám örökös tekintete alatt. Aztán jött egy nagyon keserves nap, amikor megváltam ettől a közönségtől. Leültem az ódon szinpad középsőre, köröm gyűlték az én kedves, szeretett pályatársaim és keserves sirtunk mindannyian. Én lefejtettem egy szálkát a legregibb deszkából, belejetttem egy apró pencecs medálionba és elhoztam magammal. Azóta sok dicsőségben volt részem, megdicsérték nagy emberek, babért nyújtott a külföld is. De nekem most is a pensée mögé rejtett apró szálka a legkedvesebb emlékem mindenek, meg egy porlado fehér viráglevél. És a mikor lefogok bontani Téged, megsemmisítenek sok dicsőséget, a magyar színészet első küzdelmeit végig élt öreg szinpad, akkor is az én utamon gloriás fényvel világít, a Te testedből kihúzott szálka. Isten veled!

Küry Klára.

A városi főpénztárosi állás.

Kolozsvár, máj. 11.

A derék Tömösváry Miklós halálával megüresedett főpénztárosi állás betöltésére immár megindultak a különböző kombinációk. Nevek és jelöltek ugyan még nem kerültek forgalomba, de arra vonatkozólag már jelentek meg hírlap-közlemények is, hogy ezt a fontos és jelentős állást egyelőre helyettesítéssel akarják a városnál betölteni. Hogy ki lenne a helyettes: erre vonatkozólag már hírelik a jelenlegi ellenőr személyét.

A magunk részéről az ellenőr személye ellen semmi kifogásunk sincsen, a helyettesítéssel azonban alapos aggodalmaink vannak.

A főpénztárosi állás clyan jelentős és fontos hivatás, hogy mi legalább is egész-ségtelen irányzatnak tartjuk, ha nem történik gondoskodás annak végleges betöltéséről. Halaszthatatlan és elodázhatatlan szükség tehát, hogy a lehető legrövidebb időn belül végleges főpénztárosa legyen Kolozsvár sz. kir. városnak és éppen ezért a tanácsnak kötelessége, hogy mielőbb felhatalmazást kérjen a kommunától az ez állás betöltése körül intézkedések foglana tositására. Ezt pedig nem is képzelhetjük el másként, mint úgy, hogy kihirdetik a pályázatot és már legkésőbb a júniusi közgyűlés választással döntsessen a pályázók felett. A város jól felfogott érdekében semmiféle halasztásnak, helyettesítésnek helye nem lehet. Egy ilyen nagy város főpénztárosa nem lehet ideiglenes alkalmazzott.

Ez okok következtében — minden ellenkező híreszteléssel szemben — biztosra vesszük, hogy a tanács is ezen az állásponton van és így a májusi közgyűlésen már megtörténik az első lépés a főpénztárosi állás betöltésére.

— (Kossuth szobor bizottsági gyűlés.) A kolozsvári Kossuth szobor bizottság rendes havi gyűlést e hó 12-én szombaton d. u. 5 órakor a városház közgyűlési termében tartja meg.

— (Előadás a Kossuth asztaltársaság javára.) Az itt működő villamos színház e hónap 18-án (pénteken) az egész estén át befolyó tiszta jövedelmet a Kossuth asztaltársaság javára ajánlotta fel. E hazafias elhatározásra szívesen hívjuk fel a közönség figyelmét.

— (A Magántisztviselők estélye.)

A dr. Kreutzer Lipót tiszteletére ma este 8 órakor a Nagy Gábor féle vendéglőjében

rendező társasvácsora tekintettel az érdeklődésre, szép sikerűnek ígérkezik. Részt vesznek azon első sorban a Magántisztviselők egyesületének tagjai, továbbá tanár társai közül számosan és azonkívül társadalmi életünk más osztályának a tagjai is. Mint jeleztük már az étkezés étlap szerint történik.

— (Az E. K. E. ki-ándulása.) Az E. K. E. e hó 13-án (vasárnap) az Árpád-ecsera egész napos kirándulást rendez. Gyülekezés a monostori sörház előtt. Indulás gyalog, reggel pont 8 órakor. Utirány: Mező-utca, Pap-völgy, Monostori erdő. Erkezés a szelicesi uton és Bükk erdő át a b. K. E. turista vendéglőhöz 1 óra körül. Ebéd (Gulyás leves, egyéb meleg és hideg ételek valamint italok is kaphatók) az E. K. E. turista vendéglőjében. Indulás fél 3 órakor az Árpád-ecseraon levő toronyhoz. Erkezés 3 órakor. A gyönyörű körkép megtekintése. Visszaandulás 4 órakor. Usonna az E. K. E. turista vendéglőjében. Hazaandulás d. u. 5 órakor. Erkezés Kolozsvárra este 8 órakor. Készletelés: felöltő, esernyő, zsebkész, turista pohár.

— (A főtárfaktor költségvetése.) Az elektromos művek főtárfaktor épületére, mely a nyári színház bő-déja elé van tervezve, tegnap érkeztek be az ajánlatok. Legkedvezőbb ajánlatot Hausmann Sándor és társa tette, ki 31 ezer 181 koronában nyújtotta be a költségvetést.

— (Uj Auer-égők az utcai lámpákban.) A gázgyár a napokban egy ajánlatot nyújtott be a városi tanácsnak és ebben felhívja a város figyelmét a Bernauer Linke-féle égőkre, melyek annyira tartósak, hogy a rázkódástól sem rongálódnak meg. A gázgyár tehát azt ajánlotta a városnak, hogy szerelje fel az utcai lámpákat ezekkel az új fajta égőkkel, míg pedig a város saját maga költségére. Benyújtotta ezzel kapcsolatosan a költségvetést is a gázgyár. E szerint egy ilyen új fajtaú égő 15 koroca 50 fillérbe kerülne. A városnak van 386 lámpája, melyeket ezekkel az új égőkkel szerelnének fel, tehát elég tetemes összegbe kerülne az átalakítás költsége. A tanács a gázgyárnak ezt az ajánlatát kiadta a mérnöki hivatalnak javaslatlétel céljából. A mérnöki hivatalnak az a javaslata, hogy a város ne menjen bele ebbe az alkuba, hanem a lámpák felszerelését végezze el a gázgyár a saját költségére. Az ilyen égőkkel kevesebb gáz fogyasztódik el, a gázgyárnak így haszna van abból ha Bernauer Linke-féle égőkkel vannak felszerelve az utcai lámpák. A tanács tegnap tartott ülésén hozzájárult a mérnöki hivatal javaslatához, tudniillik, hogy nem fogja az átalakítást a saját zsebére elvégezni, ellenkezőleg felhívást intéz a gázgyárhoz, hogy saját költségén végezze el ezt az átalakítást, ha azt nem teszi meg, akkor nem fogja kiutalni a gázgyárnak az évenkénti felszerelések címén megállapított összeget, azzal indokolva meg ezen eljárását, hogy van tartósabb égő is, mely nem szerül folytonos kicserélésre, mint az Auer-égő.

— (Erdélybe jövő angol kirándulók.) Az angolok meleg rokonszenve Erdély természeti szépségei iránt már számtalanszor megnyilvánult és minden esztendőben kisebb-nagyobb angol hölgyekből és urakból álló turistacsapat vándorol át kódós Britanniából miközben. Az EKE közveletésének köszönhető egyrészen az angol-magyar barátság évről-évre való növekedése, másrészt pedig a Hungary című Budapesti megjelenő és Angliában nagy kelendőségnek örvendő hetilap heves agitációjának, amelylyel rendes Erdélyről szóló képekkel illusztrált rovatában igyekszik a külföld figyelmét az erdélyi fürdők felé irányítani. Hogy ebben a helyes propagandának, mily üdvösen működnek, bizonyítja az, hogy Angliából a jelen év nyarára egy nagyszabású kirándulás van készülőben az angol turista egyesületek között és a kirándulás szervező bizottsága egy nagyobb méretű uti program elkészítését és megküldését kérte az EKE főtitkárságától. Az egyesület ezzel idejéig látta annak, hogy kiváló „Erdélyi kalauzát“, amelyet a múlt évben német nyelven kellett kiadnia, angol nyelven is kinyomasson. Az EKE vezetősége tehát elhatározta, hogy a vezető angol nyelven is kiadja és több ezer példányt küld Angliába és az amerikai turista egyesületekhez, ahonnan szintén gyakran látunk vendégeket földönkén.

— (Vívó- és tornaverseny) A kolozsvári kereskedelmi akadémia felső kereskedelmi iskolájának ifjúsága 1906. május hó 13-án d. e. 10 órakor az intézet udvarán Vívó és Tornaversenyt rendez, melynek műsora a következő: I. Magyar vivás: a) Iskola, b) Verseny. Vezető: Kőváry Arthur főszolgabíró, vívómester. II. Olasz vivás: a) Iskola, b) Verseny. Vezető: Bagaméry József vívómester. III. Torna: 1. Felvonulás. 2. Hymnusz. 3. Szabadgyakorlatok vasbottal. Vezényli: László Gyula tornatanár. 4. Csapatornázás: a) Gyűrű.

Vezető: Kanyó Károly, I. A) osztályú tanuló. b) Lő. Vezető: Leitner János, III. A) o. t. c) Nyújtó. Vezető: Versényi György, II. B) o. t. d) Magas ugrás. Vezető: Aján Tivadar, III. A) o. t. e) Magaskorlát. Vezető: Farkas Andor, II. A) o. t. f) Alacsony korlát. Vezető: Ávrám János, I. B) o. t. 5. Min-ta-csapat korlát. Vezető: László Gyula tornatanár. 6. Versenyek: a) Nyújtó, b) Távol ugrás, c) Lő, d) Magas ugrás, e) Súlydobás, f) Korlát, g) Rudugrás, h) Súlyemelés, i) Futómászás. 7. Kötélhúzás. 8. A verseny eredményének kihirdetése és a dijak kiosztása. 9. Elvonulás. A verseny nyilvános, az érdeklődőket ez uton is meghívja az ifjúság.

— (Bocskay emlékünnepe Kolozsvárt.) Már két évvel ezelőtt, 1904-ben felvetették több helyen azt az eszmét, hogy Bocskay István szabadságharcának háromszázados évfordulóját nagyszabású nemzeti ünnepel kellene megünnepelni. Kolozsváron annak idején az Egyetemi Kör maga részéről elhatározta, hogy mielőtt az általános ünnepelst sikerül nyelbe ütni, a kör egy díszesebb matinéval áldoz Bocskay emlékének. E matiné azonban közbejött akadályok miatt csak 1905. tavaszán lett megtartva, de akkor igen szép és sikerült műsorral, óriási közönség előtt a tudomány-egyetem aulájában. Ujabbban a kolozsvári protestáns egyházak kebelében indult meg egy mozgalom, hogy Bocskay emléke megünnepeltesse. — E tárgyban tegnap értekezlet volt Herepey Gergely ev. ref. első pap lakásán, mely a különböző protestáns egyházak részéről meghívottak jelenlétében elhatározta, hogy május hó 20-án Bocskay Istvánnak, a protestáns vallászsabadság legkiválóbb harcosának emlékére a kolozsvári prot. egyházak együttesen egyházi ünnepelst rendeznek. Az értekezleten elnököl Ince Gerő, kir. ítélő táblai bíró, az ev. egyházak községe igazgató főgondnoka, jelen voltak Herepei Gergely, dr. Schneller István, dr. Boros György, dr. Kecskeméthy István, Nagy Károly, Benedek Árpád, dr. Hincz György, Nagy Lajos esperes, Benedek József, dr. Török Imre, Horváth Kálmán, dr. Pap István, Koleszár Sándor, Csifó Salamon stb.

Az ünnepély részleteire vonatkozólag megállapodott az értekezlet abban, hogy d. e. 10 órakor istentisztelet tartanak minden protestáns templomban; ezután együttes ünnepség lesz a Mátyás szobor előtt, ahol a Polgári Dalegylet fog Himnusz énekelni, beszéd tarására felkéri dr. Szádeczky Lajos egyetemi tanárt, s szavalni fog Kelen István unit. theológus. A szobor elől az órába vonul át a közönség, ahol Bocskay István születési házában elhelyezett emléktáblára helyeznek koszort az egyházak. Az ünnepség teljes előkészítésére és rendezésére az értekezlet csupán egy bizottságot küldött ki, melynek tagjai Ince Gerő, Csifó Salamon, Benedek Árpád és Koleszár Sándor.

A protestáns egyházak ünnepelésével kapcsolatban a közönség körében mozgalom indult meg arra, hogy az országos Bocskay ünnepély újból való megrendítése és kiészültl vitélet Kolozsvár város vegye a kezébe, közlebről valószínűleg a városi közgyűlés nem fogja a dolgot szövéteni.

— (A közvágóhid munkarendje.)

A belügyminiszteriumtól tegnap érkezett le a sertés közvágóhid munkarendje, melyet a törvényhatóság a januáriusi rendes közgyűlésből terjesztett fel jóváhagyás végett. A tegnap leérkezett közgyűlési határozatot csekélyebb módosítást kivéve jóvá hagyta a belügyminiszter, de feloldotta a határozatnak azt a részét, mely az állatorvosi állásokra vonatkozik. A belügyminiszternek — a mellékelt leirat szerint — aggályai vannak, hogy a jelenlegi létszámmal nem lehet azt a munkakört betölteni, mely a kolozsvári közvágóhidnál az állatorvosokra hárulnak. A belügyminiszter tovább folytatva indoklását — azt írja, hogy Budapest után Kolozsvárt vágunk le legtöbb szarvasmarhát az országban, ezen körülménynél fogva tartja kevésnek az állatorvosok jelenlegi számát. Végül utasítja a leiratban a város közönségét, hogy vegye fontolóra még egyszer a határozatnak ezt a részét és az állatorvosok létszámát emelje fel. A tanács ma a rendes ülésén tárgyalás alá vette a belügyminiszternek ezt a leiratát és megállapította a felvilágosító választ, mely szerint a nehéz munkabonyolításnak az az oka, hogy egyik állatorvos hanyagul teljesítette kötelességét. Ezzel kapcsolatban megemlítjük, hogy a mérsárosok egy kértet adtak be a városi tanácsnak, igazgatóságukhoz, melyben azt kéri, hogy ezental a vágatás reggeli 6 óra helyett reggeli négy órakor kezdődjék meg. Indokul fel hozzák, hogy a jelenlegi vágatási idő szerint nem tudják a kellő időre szét darabolni a húsreszeket. A tanácsnak nem volt ez ellen a kérés ellen semmi kifogása, csupán kikötötte erre az esetre, hogy a vágatást délutáni 6 órakor feltétlen le kell zárni, mert ellenkezőleg nem jut elég idő a személyzetnek a tisztogatásra és szellőztetésre, minthogy 11 órát kell dolgoznia. A hivatalos idő ezental is megmaradna 9—12-ig és délután 2—4 óráig.

— (Ámatör birkozó verseny Kolozsvárt.) A kolozsvári Athletikai Club által vasárnap délután 4 órakor az unitárius kollegium tornatermében rendezendő országos birkozó versenyre, melyről a mai fővárosi lapok is megemlítik, hogy a félreértés folytán kimentett tilalmat a Magyar

Athletikai Szövetség visszavonta és képviselőbe egy tagját Vibach Henriket — mint jeles szakembert küldte ki. A versenyre összesen 15 nevezés történt az ország különböző részeiből. Képviselve lesz Budapestről a „Törökös“ sportegylet hat versenyzővel, a „Magyar Testgyakorlók köre“ két versenyzővel, a „Posta és t. virda sport egyesület“ 1 versenyzővel, továbbá a „Miskolci Athletikai kör“ három versenyzővel, az „Aradi Athletikai Club“ egy versenyzővel és a házigazdaként szereplő „Kolozsvári Ath. Club“ 2 versenyzővel. A verseny eredményének kihirdetése és a tiszteletdíjak, valamint az érme kiosztása vasárnap este lesz a New-York szálloda külön éttermében. A kiosztásra az ország egyik ünnepelt ühölgye lesz fölkérve. Az előkelő sport ünnepel iránt városszerte nagy az érdeklődés.

— (A kolozsvári kereskedő társulat közgyűlése.) A kolozsvári kereskedő társulat betegsegélyző pénzt. a kereskedő ifjak körhelyiségében május 15-én este fél 9 órakor tartja rendes közgyűlést, melynek tárgysorozata ugyanaz, a mi május 6-án volt kitűzve. Kérjük a tagokat, hogy a közgyűlésen minél számosabban jelenjenek meg, annál is inkább, mert az alapszabályok 30. §. alapján a másodsorra összehívott közgyűlés a megjelenők számára való tekintet nélkül fog határozatot hozni.

— (Állásközfvetítés.) A kolozsvári Magántisztviselők Egyesülete felhívja a magántisztviselőket foglalkoztató cégek és állásnélküli kartársak figyelmét díjmentes állásközfvetési osztályára, melynek elnöke Frankl Miksa naponta d. e. 9—12; d. u. 3—5-ig a legnagyobb készséggel nyújt felvilágosítást Ferenc József u. 3. a Nemzeti baleset biztosító társaság irodájában.

— (Szent Antal felolvasó estély.) Mint már jeleztük, 14-én (hétfőn) este 6 órakor lesz az idei utolsó előtti felolvasó estély a Szent Antal gyermekmenedékház javára. Ez alkalommal Heinrich Józsa, a tanítóképző intézet igazgatója fog felolvasást tartani „Az őrangyal“ címmel, szavalni fognak Salamon Rózsika tanítónő-képző intéze i növendék és Ferenc Károly jogh A „Mária Énekar“ négy énekszám-mal fog szerepelni. Az estély a rendes helyen, a róm. kath. főgimnázium disztermében lesz.

— (Halálozás.) Özvegy Dax Jánosné szül. Fantler Zsuzsanna e hó 10-én éjjel 12 órakor végelgyengülésben életének 84-ik évében meghalt. Temetése ma délután 5 órakor lesz.

— (Záró ünnepély.) A kolozsvári m. kir. állami tanítóképző-intézet Rákóczi önképzőköré május hó 13-án az intézet Lázár-utcai he visigében önképzőköri záró-ünnepséget rendez, melynek műsora a következő: 1. Händel-Largó. 2. Jászai a zenekar. 2. Ifjusi elnöki jelentés. Tartja: Földes Ferenc ifj. elnök. 3. Liliomszál, Nagy Géza. 4. Éneklő a daloskör. 4. „Kenyérszég-ször“ Móra István. Szavalja: Nagy Dénes III. é. növ. 5. Népdalok Fráter Loránd. Éneklő: Barabás Pál IV. éves; zongorázza: Dézsi László II éves; hegedűn játsza: Benedek Ignác IV. éves növendék. 6. Magyar dal (melodráma) Kerner Jenő. Szavalja: Benedek Béla III. éves növendék; zongorázza: Zomora Sámuel IV. éves növendék; kíséri orgonán: Kovács Béla, szóló éneklő: Ferenc Géza IV. éves növendék és a daloskör. 7. Népdalegyveleg. Éneklő a daloskör. 8. Az egyszerű szolgabíró, Sárosi Gyulától. Szavalja: Gedeon Andor III. éves növendék. 9. Premier szólo. Ch. Dancla. Hegedűli István Albert IV. éves növendék, zongora kísérettel. 10. Mendelson: Nászinduló. Zongorázza: Zomora Sámuel, Kovács Béla IV. éves, Dézsi László II. éves és Kali Endre I. éves növendékek.

— (Uj hid a révi barlangnál.) A napokban jeleztük, hogy a révi cseppkő-barlanghoz a Sebes körsön keresztül egy új hidat fognak építeni. A hidat a barlang tulajdonosa Zichy Ödön gróf saját költségén építeti, kizárólag a turista közönség kényelmére, amelylyel egy hatalmas ut faramdaitól menti meg a kirándulókat. A hid építéséhez még hétfőn hozzá fogtak és a vizesés közelében állítják föl. A legnagyobb valószínűség szerint még május havában befejezik az építést és egy kirándulás keretében fognák ünnepélyesen felavatni. Megjegyzendő még, hogy a Zichy Ödön gróf lépéseket tett a kereskedelemügyi miniszternél, hogy a vasut kirándulások alkalmával a hid előtt álljon meg. Mire a hid elkészül valószínűleg a vonat megállási engedélye is elintéződik.

— (Egy képviselő halálhíre.) Az országban széles körben terjedt el az a hír, hogy az új képviselőháznak már egy halottja van s hogy Draskóczy László, a rimaszéki kerület országgyűlési képviselője meghalt. Ez a hír, mint örömmel értesülünk, nem felel meg a valóságnak, mert igaz ugyan, hogy Draskóczy beteg fek-szik budapesti lakásán, de állapota aggodalomra nem ad okot és a képviselő felgyógyulása már a közel jövőben várható.

— A legnagyobb felhőkarcoló Newyorkban. A Singer Manufacturing Co. nyújtott be terveket olyan épületre, a mely két-háromszáz lábál lesz magasabb, mint valamennyi eddigi felhőkarcoló és mintegy negyven lábál magasabb, mint a Washington-emlék. Kapcsolatban ama

telkek beépítésével, a melyeket a társaság jelenlegi épülete mellett a Broadway és Liberty Street észak-nyugati sarkán már megszerzett, a legnagyobbított épület középső részé felé negyven emeletből álló tornyot emel, a mely 593 láb 10 és kétharmad magasságot ér el. A torny harminchat emeleten keresztül hatvanöt láb széles lesz négyzetben s egy dóm fogja betetőzni, a mely még újabb négy emeletből áll és e fölött fog emelkedni a kupola s meg azontul zászlórúd. A torny „lőrészének” díszítése agyag és mészke és minden oldalán négy sor ablaka lesz. Az egész épület több mint 150.000 négyzetláb területet foglal el és négy fölönóval szerelik föl. A talajban a melyen a torny építendő, furattak s megállapították, hogy nem fog nehézségekkel járni megfelelő erős szikla alapot találni, mely a rettetten súlyt kibírja. Az állítják, az építések minden földadatukat, a melyek a tervvel összefüggnek, kielégítően oldották meg. Az építkezés összes költségei, beleértve a tornyot is, a költségelőirányzat szerint 1.500.000 dollárra rúgnak. Az épület-tömb északi részén, Broadway felé Cortlandt és Church Streeten kimenőleg május 1-én fogják a City Investing Company palotáját építést megkezdeni. Minthogy ennek középső épülete harminc emeletre van tervezve, azt várták, hogy ez az épület egy még magasabb épület után való vágyat ébreszt s a város második részén az léte sülni is fog, azonban ez az épület csak törpe lesz a Singer toronnyal szemben. Az Eiffel torony kivételével a Singer épület e világ legnagyobb épülete lesz. Hatvan láb-al magasabb, mint a Philadelphia város-csarnok és kétszáz lábbal magasabb, mint a Park Row épülete, vagy a The Times újságé és magasabb lesz, mint a legtöbb híres torony-csúcs Európában.

x Boldogító örökségek. X. Károly 27 éves városi hivatalnok volt, mikor váratlanul nagy örökség birtokába jutott. Ugyanekkor egy barátja utolsó óráit élte és a gazdag örököstől a következő szavakkal búcsúzott: „Tudod, hogy leányövérem szegényen marad hátra. Reád bízom őt!” s miután barátjának szavát adta, hogy K. Lujzáról minden tekintetben gondoskodik, barátja nyugodan lehunyta szemét. Károly magával vitte a 17 éves leányt legénylakásába, ahol társalgónőjével külön lakosztályokat rendezett be részére. A szűkebb és a gazdag fiatal ember megelégedésben éltek együtt, mintha testvérek ltek volna és a vonalom már szerelemmé változott mindkétben, anélkül, hogy egymásnak ezt elárulták volna. X. Károly nem akart visszaélni helyzetével, Lujza pedig szegény volt s nem is mert arról álmodni, hogy Károly valaha elveszi feleségül. Egy napon Lujza ebéd után elmerült az újság-olvasásba és egyszerre felkapta az újságot, kiterítette az asztalra s hangosan felsíkiott: „Károly! a sorsjegy, melyet Török bankházában vásárolt nekem, megnyerte a 600.000 koronát. Most már nincs akadálya annak, hogy egymáséi legyünk, és szenvedélyesen átölelte boldog barátját. „Való hát... Teljesen... egészen örököltelek?” kérde Károly. „És én”, válaszolt a leány csengő hangon, nem a sorsjátékon nyertelek-e meg?” Nincs most boldogabb pár a világon.

x Azon tisztelt urat, vagy asszonyt, aki a Czigler melletti táncpróbán egészen új fekete selyem esernyőt bizonyosan tévedésből elcserejt, arra a szívesre kérem, hogy küldje azt a New-York portásához, a kinél az övé lehetne van.

x Gyalogsági tisztí felszerelés eladó. Cím a kiadóhivatalban.

x Emeleti utcai lakás. Két szoba és konyha azonnal, esetleg Julius 1-re is kiadó Deák Ferenc utca 12. sz. alatt. Felvilágosítást nyerhetni Gombos Ferenc apirkereskedésében.

Táviratok

Wekerle Bécsben.

Budapest, május 11.

Wekerle Sándor miniszterelnök ma délután 5 órakor Bécsbe utazott. A király holnap délelőtt fogadja, a mikor előterjesztéseket tesz a királynak.

A miniszterelnök meglátogatja Hohenlohe miniszterelnököt és a délutáni vonattal érkezik vissza a fővárosba.

A főrendiház elnöke.

Budapest, máj. 11.

A legbiztosabb forrásból eredő hír szerint a főrendiház elnöke Dessewffy Aurél gróf lesz. A Bánffy Dezső elnökségéről szóló hírek nem felelnek meg a valóságnak.

A vezérőrbizottság ügye.

Budapest, máj. 11.

A mai minisztertanácson szóba került, hogy a koalíciós pártok vezérőrbizottsága fönn tartassék és Wekerle Sándor miniszterelnök a vezérőrbizottság fönn tartása ellen foglalt állást, mert — ugymond — a helyzet megtisztulásával annak függését teljesen fölöslegesnek tartja.

Kossuth Ferenc ellenben a vezérőrbizottság további fönn tartását nemcsak hogy helyesnek — de sőt szükségesnek is tartja, hogy továbbra is egyik fóruma legyen a parlamentáris ügyeknek.

Khuén-Héderváry visszavonul.

Budapest, máj. 11.

Khuén-Héderváry Károly kijelentette, hogy a politikától teljesen visszavonul és csendes magányos életet fog élni.

A sajtóiroda új főnöke.

Budapest, május 11.

Wekerle Sándor miniszterelnök a sajtóiroda főnökéül Abrányi Kornélt nevezte ki, aki miniszteri tanácsosi címet fog kapni.

Barabás nyilatkozata a delegációról.

Budapest máj. 11.

Barabás Béla nyilatkozata szerint a függetlenségi párt belemegy a delegációba azért, hogy ellenőrizze a kormányt, de nem fognak minden katonai követelést megszávalni, csak annyit amennyit épen méltányos.

Bubics püspök ügye.

Budapest, máj. 11.

Bubics kassai püspök ügyében váratlan fordulat állott be. A püspök ugyanis magához hivatva ügyvédjét, Dr. Hets Ödönt, aki előtt kijelentette, hogy Hajnóczy és László annak idején hamisan eskartak ki tőle aláírást és nyilatkozatokat. Azért tehát ő maga kéri most azkori gyengeség miatt maga ellen a gondnokság elrendelését. E nyilatkozatot körjegyzői okirat alakjában elküldték Kassára, ahova Hets Ödön is elutazott. Május 16-án különben Hajnóczy tollából egy rópirat fog megjelenni, mely szintén a Bubics püspöktől kiesikart nyilatkozatokat tartalmazza.

Szell Kálmán elutazása.

Budapest, május 11.

Szell Kálmán holnap külföldre utazik, de a Ház megnyitására okvetlen hazajön.

Szell kijelentette, hogy a főrendiház elnökségét azért nem fogadta el, mert erős meggyőződése az, hogy a képviselőház padsoraiból nagyobb szolgálót tehet nemzetének.

Főispán beiktatás.

Zombor, máj. 11.

Bácsbodrog megye Zombor város főispánját f. hó 15-én fogják installálni. Beiktatás nagy ünnepély lesz egybe kötve. Május 14. előestén fákilyámenet lesz a főispán tisztelőre. Az ünnepélyen az összes szomszédos törvényhatóságok képviselve lesznek.

Szolnok megye törvényhatósági bizottsága, holnap fogja installálni Almásy Imre gróf főispánt, melyen Pestmegye is képviselteti magát.

Megsemmisített horvát mandátumok.

Budapest, máj. 11.

Zágrábból jelentik: A horvát országos gyűlés igazoló bizottsága mai ülésén tizenkét megválasztotthorvát nemzeti párti képviselőnek mandátumát megsemmisítette.

A megsemmisített mandátumokra a választások idejét már ki is hirdették.

Zágrábból jelentik: Megerősítést nyert az a hír, hogy a horvát-bán és a kormány a Starkevicz párttal szövetkezve, mindent elkövettek, hogy a horvát ellenzéket teljesen megsemmisítsék. Jó előre készültek a választásokra és a legnagyobb erővel dolgoztak, számítva arra, hogy minden 50 választó közül 30 hivatalnok.

Visontai Soma jelöltsége.

Ungvár, máj. 11.

Kossuth Ferenc a függetlenségi párt elnöke ma igen meleg hangú levelet írt az ungvári választókörület választó polgáraihoz Visontai Soma érdekében. Apponyi, mint a város diszpolgára szintén Visontait

ajánlotta meleg hangú levélben a kerület választóinak, kinek megválasztása valószínűleg egyhangú lesz.

A marosvásárhelyi székely bakák szabadságát.

Budapest, május 11.

Tavaly nyáron országszerte óriási érdeklődést keltett az „Ujság” híradása a Marosvásárhelyen igazságtalanul elítelt 32 székely baka ügyéből.

Mai távirati jelentésünk érdekes részleteket közöl a kiszabadult bakák vallomása alapján.

A magyarellenes tisztek általánosan kintózták a magyar fiukat, különösen Alesi nevű százsz kapitány volt híres magyarfaló, s a székely katonákat mindig „rebellis Kossuth kutyák”-nak nevezte.

A vizsgálatkor felbérelt 4 oláh bakát, hogy valljanak a magyarok ellen, mert akkor azonnal szabadságolja őket, de ha nem, akkor 6 évi várfogságot kapnak. 2 oláh vállalkozott is a hamis tanúságra.

A vallomásoknál a német tolmács mindig elferdítette a magyar vádoltak szavait, s midőn ez ellen felszóltak, Novák hadbíró befejezte a vizsgálatot, s mind a 32-öt elítélte 4—24 hónapig terjedő börtönre. A most kegyelmet kapott s kiszabadult bakák otthon népgyűléseket akarnak összehívni, s ottan nyilvánosan fogják a katonaság kinszásait és brutalitásait elmondani.

A Reményik Róth-Krausz ügy.

Budapest, május 11.

A »Nap« írja: A Reményik-Róth-Krausz ügy aktáinak revideálásával a rendőrségnek egy egész osztálya foglalkozik. A rengeteg aktahalmaz nagy munkát igényel és több napot fog igénybe venni, míg az iratokból az ügyet tisztán fogják látni.

Azonban már az eddigi vizsgálat is több érdekes dolgot hozott napvilágra. Így többek között azt, hogy Reményik és Krausz öt esztendő társas viszonyuk alatt egyetlen egyszer sem szamoltak le egymásnak. Megállapították továbbá azt is, hogy Róth Sándor 456 ezer korona értékű váltót helyezett el a legelőkelőbb bankházaknál és a mikor már nem volt titok a bukás, kisebb rendű bankoknál és usztorásoknál helyezte el Reményikék váltóit.

Ráth annyira szíven viselte megbízatását, hogy még a kocsidjakat és egyéb apró kiadásait sem számította fel. A szerencsétlen ember ezt annak a reményében tette, hogy a sokat emlegetett megalakítandó erdélyi bányarésztvénytársaságnak jogtanácsosává választják meg. Ezzel hitegették ugyanis folytonosan Krauszék a szegény embert.

A törvényszéken tudták, hogy a rendőrség hanyagul intézi Reményikék ügyét, és e hanyagságot meg is fedették a rendőrséget. Bámulatos mily nagy befolyásuk és hatalmuk volt Krauszéknak, hogy bűnösségüket ennyire palástolni és a nyomozást félrevezetni tudták.

A kiszivárgott hírek szerint az új tárgyalást még ebben a hónapban meg fogják tartani.

Fegyelmi egy polgármester ellen.

Zalaegerszeg, május 11.

A város képviselőtestülete Németh Elek városi főjegyző elnöklése mellett rendkívüli közgyűlést tartott, melynek tárgysorozatán volt az az indítvány, hogy Várhády Lajos polgármester ellen, ki Szulyovszky volt kir. biztos által összehívott installáló megyei közgyűlésen megjelent — mondja ki a közgyűlés, hogy bizalmatlansággal viseltetik és fegyelmet indít ellene, addig is felszólítja, hogy állásáról mondjon le. A közgyűlés egyhangulag kimondotta, hogy a polgármester ellen hazaülatlan magatartása miatt a fegyelmi eljárást megindítja.

Az orosz дума megnyitása.

Budapest, május 11.

Pétervárról jelentik: A képviselőknak a György-terembe való bevonulása nagyon érdekes volt; legnagyobb részük munkázubbont öltött. Fel kettőkor megjelent az

énekkar, utánuk jöttek a metropoliták. A főszertartásmester által adott jelre fölhangzott a nemzeti himnusz, melynek hangjai mellett behozták a birodalmi jelvényeket. Az udvari méltóságok a trón közelében foglaltak helyet. Valamivel később jött be a cár ezredesi egyenruhában, utána a cár anyja és felesége. A cár arcán látni lehetett, hogy kissé zavarban van, a cárné nagyon meg volt hatva, a cár anyja büszkén és bátran ment végig a termen. Mihelyt a cár trónján helyet foglalt, hosszú imádság és ének következett. Utóbb a cár intett Frederix bérónak, ki átadott neki egy papírlapot, melyre a trónbeszéd volt írva. A cár nyugodt és érthető hangon olvasta fel trónbeszédét, melyre a hivatalnokok hurrah kiáltásban törtek ki. A cár és a többi jelenlevők a himnusz hangjai mellett hagyták el a termet.

Pétervárról jelentik: A cári család nem megy vissza Carskoje Szeloba, hanem a birodalmi дума ülésszakának befejezéseig állandóan Petershofban marad.

Pétervárról jelentik: A дума tagjai a trónbeszédet némán hallgatták meg, csupán néhány szocialista képviselő tett egy-két megjegyzést, melylyel elégedetlenségét akarta kifejezni. Egy miniszter kijelentette, hogy a trónbeszédet a cár maga készítette. Radikális képviselők azt mondták, hogy a trónbeszéd a kormány szempontjából jó, de a helyzeten semmit sem változtatott. A mérsékelt képviselők most boldogok és azt hiszik, hogy a trónbeszéd kedvező hatást fog tenni az ország lakosságára.

Ánya és gyermeke.

Budapest máj. 11.

Frankfurtból jelentik: Tegnap délután a szomszéd Offenbach mellett a Majnából kihalászták egy Bausch Lujza nevű asszonyt, aki holttestét, kinek két éves gyermeke hátához volt kötve. Az asszony a gyermek szájába zsebkendőt gyömöszölt, hogy a kiáltásban megakadályozza. Még nem tudják, mi kergette az asszonyt a halálba.

Öngyilkos tanuló.

Békés-Csaba, május 11.

Weismajer Gusztáv József 18 éves gimnázista ma öngyilkos lett. Az eset kinos szenzációt keltett az egész városban, mert négy hét alatt ez már a nyolcadik eset, hogy gimnázista tanuló öngyilkos lett.

SHINHAZ

Küry Klári vendéglátója.

Tiszt urak a zárdában.

Művészete teljességében, üdésége, frissége és temperamentuma jól ismert eszközeivel kezdte meg tegnap este Küry Klári vendéglátóját, illetőleg bucsuzkodást attól a színpadtól, ahonnan hódító utjára kiindult, elismerést szerezve, dicsőséget aratva mindenütt — akár itthon, akár külföldön — ahol ragyogtathatta művészetét. Ugyanabban a szerepben állott élénknek tegnap, amelyben az ismeretlen nagyon fiatal kis leány, akkor még Hajnal Klári megkezdte gyönyörűsége pályafutását. Küry Klári művészi képességeiről nincs mit újat mondanunk. Bizonyára másként játszott tegnap ezt a szerepet, mint akkor, amikor először lépett a nyilvánosság elé. S a közönség is másként fogadta tegnap este, mint a tehetséges kezdőt, aki akkor sokat ígért s azóta mind-mind az akkori ígéreket váltja be s tegnapi szereplése után hisszük, még hosszú ideig.

A tegnapi színházi est különben attól fogva, hogy a kolostori iskola padjából előugrott, a szakadatlan ünnepségek láncolata volt. A közönség megérezte, hogy ma már nem bízható tapsokra van szükség, hanem az elismerés, a szeretet, a hódolat megnyilvánulására. S ebből ki is jutott a művésznőnek. Minden dalát viharos taps kísérte, a felvonásokban pedig egy egész virágerdő adott fel a nézőtérrel. A színpadon nem látnunk senki mást, csak Küryt, aki egyéniségének varázsával, beszédének bájjával, jókedvének derűjével lekötötte az érdeklődést.

A krónikásnak nem lehet más feladata, mint ezekről a különöségekről számot adni. Küry művészetének belső értékességét úgy is ismerjük valamennyien. Az előadás befejezése után a közönség még sokszor kitapolt a művésznőt, előadás után pedig szeretettel kísérték el a Nagy Gábor színlóban lévő lakására. Mi pedig igaz közönnel tartozunk neki, hogy odon színházunktól való bucsuzkodásunknak jelentőséget adott vendéglátóval és örvendünk annak, hogy ünnepnapokat szerez nekünk most néhány estén át.

Felölös szerkesztő

HERCZEG JENŐ.

Laptalajdonos:

GOMBOS FERENCZ.

NYILTÉR

Blous-Selyem méterenként 65 kr.-tól 11 frt 35 kr.-ig legújabb divat. Franko és már elvámolva házhoz szállítva. — Dás választékot postafordulattal küld.

Henneberg selyemgyár: Zűrich.

Legjobb arczszéptető
a Dr. Biró-féle
Kavasi Gyopár Crém.
Próbátégely: 70 fill.
Köraktár: Wolff és társai
Kolozsvár.

Kolozsvár és vidékén
osztálysorsjegyek

Török A. és Társa

legnagyobb és kiválóan szerencsés bankházából

Budapest, VI. Teréz-körút 46/a.

kizárólag nálunk kapható.

Az I. oszt. huzása f. é május 23. és 25.

Az I. osztályu sorsjegyek árai:

1/1 sorsjegy 1/2 sorsjegy 1/4 sorsjegy 1/8 sorsjegy
12 kor 6 kor 3 kor 150 k.

Kiváló tisztelettel

Ferenczy R. Mátyás király-tér 20. sz.

Foltinek Aurél Enke-tér 9. szám.

Friedmann Jorahám Korona kávéház.

Hoy Karolin Wesselényi Miklóa-u. 20.

Keresztész Jenő Rudolf-ut 67. szám.

Osztálysorsjegyek

kaphatók a május 23, 25. huzásra.

1/1 1/2 1/4 1/8
12 kor 6 kor 3 kor 150 kor.

Valamint a

Pesti Hazai Első
Takarékpénztár

sorsjegyei részletfizetésre.

32 havi 6 koronás részletre, vagy
18 havi 10 koronás részletekre.

Letétre 20 korona foglaló mellett
a napi áron, a tartozás után a
legmérsékeltbb kamatot számítjuk.

Vidéki megrendeléseket azonnal teljesítünk.

Ügynökök a részletfizetés részére
vidéken is kerestetnek.

Magyar Számlatoló és Pénzváltóbank
erdélyrészi fiókosztálya.

Kolozsvár, Mátyás király-tér,
(Bánffy-palota.)

Mindenütt kapható a Sarg-féle

253 nélkülözhetetlen fogkrém.
A fogak at tisztán, fehérén és épen tartja.

Törlesztés és Jelzálogkölcsonőket

404 házakra, földekre

30, 40, 50 és 65 évekre.

Hivatalnoki fizetésekre 10, 15
évre, már 300 koronától kezdve gyorsan és jutányos kamat
mellett követeltünk.

Minden kérdézősködére azonnal válaszolunk.
Előleges költség nem kívántatik.

Winter és Társa

kereskedelmi és bankügynöksége
Kolozsvár, Ferencz József-ut 2.

